

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2022. gada 24. martā
(OR. en)

7573/22

ECOFIN 266
UEM 44
DEVGEN 55

PAVADVĒSTULE

Sūtītājs:	Eiropas Komisijas ģenerālsekretāre, parakstījusi direktore <i>Martine DEPREZ</i>
Saņemšanas datums:	2022. gada 24. marts
Saņēmējs:	Eiropas Savienības Padomes ģenerālsekretārs <i>Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN</i>
K-jas dok. Nr.:	COM(2022) 139 final
Temats:	KOMISIJAS ZIŅOJUMS PADOMEI Komisijas ceļvedis virzībā uz uzlabotu Eiropas finanšu arhitektūru attīstībai un 2021. gada progresa ziņojums

---

Pielikumā ir pievienots dokuments COM(2022) 139 *final*.

Pielikumā: COM(2022) 139 *final*

Briselē, 24.3.2022.
COM(2022) 139 final

KOMISIJAS ZIŅOJUMS PADOMEI

**Komisijas ceļvedis virzībā uz uzlabotu Eiropas finanšu arhitektūru attīstībai un
2021. gada progresu ziņojums**

Šis dokuments ir Komisijas atbilde uz Padomes 2021. gada 14. jūnijā pieņemtajiem secinājumiem par Eiropas finanšu arhitektūru attīstībai uzlabošanu, kuros Padome aicināja Komisiju nākt klajā ar ceļvedi, kā īstenot minētajos secinājumos ietvertos mērķus un ieteikumus, un ik gadu ziņot par panākto progresu. Šā ceļveža mērķis virzībā uz uzlabotu finanšu arhitektūru ir paplašināt Eiropas finanšu arhitektūras attīstībai ietekmi, efektivitāti un redzamību, veicot šādas darbības:

- apliecinot spēcīgu ES politikas vadību,
- veicinot uzlabotu koordināciju,
- veidojot iekļaujošāku finanšu arhitektūru,
- nodrošinot uzlabotu ES un tās dalībvalstu redzamību un ietekmi, īstenojot Eiropas komandas pieeju.

Tajā galvenā uzmanība pievērsta darbībām, kas ir Komisijas kompetencē sadarbībā ar ES Augsto pārstāvi / priekšsēdētājas vietnieku (AP/PV). Turklāt šajā ziņojumā ir izklāstīts, kā šīs darbības ir īstenotas 2021. gada beigās.

1. NEPIECIEŠAMĪBA UZLABOT EIROPAS FINANŠU ARHITEKTŪRU

1.1 Konteksts

ES un tās dalībvalstis tradicionāli ir bijušas pasaulē lielākās attīstības palīdzības sniedzējas, 2020. gadā nodrošinot aptuveni 46 % no starptautiskās palīdzības (66,8 miljardus EUR)¹. ES palīdzība ir bijusi nozīmīga, sniedzot ieguldījumu nabadzības izskaušanā, ievainojamības un nevienlīdzības mazināšanā, kā arī palīdzot partnervalstīm sasniegt ilgtspējīgas attīstības mērķus (IAM) un Parīzes nolīguma mērķus.

Tomēr publiskie resursi nav pietiekami, lai segtu visas pastāvīgi augošās vajadzības nolūkā sasniegt IAM. Tādēļ ES un tās dalībvalstis arvien biežāk izmanto ne tikai tradicionālākos palīdzības sniegšanas kanālus, bet arī oficiālo attīstības palīdzību (OAP) nolūkā izveidot papildu finansējuma avotus, it īpaši piesaistot privāto kapitālu kolektīvās finansēšanas ietvaros. Tādējādi tās arvien plašāk strādā sadarbībā ar finanšu iestādēm un arvien vairāk paļaujas uz inovatīviem finanšu instrumentiem, izmantojot publiskos līdzekļus nolūkā piesaistīt investīcijas, piemēram, apvienojot finansējumu vai izmantojot garantijas.

Tādējādi Eiropas finanšu arhitektūra attīstībai gadu gaitā ir kļuvusi sarežģītāka sakarā ar to, ka parādās šie jaunie instrumenti un pieaug tās dalībnieku skaits, iesaistoties arī Komisijai, AP/PV, ES dalībvalstīm un to valsts attīstības finanšu iestādēm un organizācijām, kā arī Eiropas Investīciju bankai (EIB) un Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības bankai (ERAB). Turklāt Komisija intensīvi sadarbojas arī ar dažādiem starptautiskiem finanšu dalībniekiem. Visi šie dalībnieki strādā, lai sasniegtu IAM, taču tiem ir specifiskas prioritātes un intervences modalitātes, kas piedāvā dažādas stiprās puses un salīdzinošās priekšrocības, it īpaši speciālas zināšanas ģeogrāfiskajā, nozaru un finanšu jomā.

Covid-19 pandēmija ir palielinājusi nepieciešamību steidzami risināt attīstības problēmas un tikpat steidzami uzlabot Eiropas finanšu arhitektūru attīstībai. Covid-19 ekonomiskais kaitējums ir saasinājis finansējuma vajadzības un ievērojami ietekmējis ES partnervalstis,

---

¹ Eiropas Komisija (2021), [Eiropas komanda, pasaules vadošā līdzekļu devēja 2020. gadā, palielina oficiālo attīstības palīdzību līdz 66,8 miljardiem eiro](#), 2021. gada 13. aprīlis.

apvēršot vairākus gadus ilgo progresu virzībā uz IAM sasniegšanu. 2020. gadā aprēķinātais ikgadējais IAM finansējuma iztrūkums jaunattīstības valstīs bija 3,7 triljoni EUR². Lai novērstu šo finansējuma iztrūkumu, vairāk nekā jebkad iepriekš ir nepieciešamas apjomīgas investīcijas. Lai atjaunotu uzlabojot, neatstājot nevienu novārtā, ir efektīvi jāizmanto visi finansējuma avoti (publiskie/privātie, vietējie/starptautiskie) kopā ar iedarbīgām politikas reformām. Tādējādi ilgtspējīgs finansējums būs svarīgs, lai piesaistītu starptautisko un vietējo privāto kapitālu nolūkā finansēt ilgtspējīgas investīcijas infrastruktūrā.

Turklāt, ņemot vērā ievērojamas globālās ģeopolitiskās problēmas un to, ka pieaug jauno līdzekļu devēju loma, ES ir nepieciešama jauna pieeja tās vērtībās balstītā, cilvēkorientētā attīstības modeļa popularizēšanai un ES politisko, ekonomisko un drošības interešu aizsardzībai un veicināšanai visā pasaulē.

Ņemot vērā šīs globālās attīstības problēmas, **Eiropas finanšu arhitektūrai attīstībai ir jākļūst vēl iedarbīgākai, efektīvākai, saskaņotākai un ietekmīgākai. Lai izvairītos no sadrumstalotām darbībām un garantētu labāku sinerģiju un efektivitāti, tagad jo īpaši svarīgi ir nodrošināt pastiprinātu koordināciju, īstenojot Eiropas komandas pieeju.** Tā ietver arī dažādu dalībnieku ilggadējās pieredzes labāku izmantošanu un, ja iespējams, finanšu resursu apvienošanu nolūkā panākt lielāku ietekmi un vairāk piesaistīt privātā sektora investīcijas.

Turklāt uzlabota Eiropas finanšu arhitektūra attīstībai ar **pastiprinātu politisko vadību** ir sevišķi svarīga **ES kā globālas dalībnieces lomas nostiprināšanai, kam var būt izšķiroša nozīme mūsu ģeopolitisko ieceru kontekstā, it īpaši veicinot mūsu stratēģiskās intereses un vērtības visā pasaulē.** Ar Eiropas finanšu arhitektūru attīstībai būtu jāpanāk labāka savstarpējā papildināmība starp palīdzību, investīcijām attīstībā, reformu programmu un diplomātiju. **Tikai šādā veidā Eiropas finanšu arhitektūra attīstībai var maksimāli izmantot esošos OAP resursus un paātrināt finanšu plūsmas uz apgabaliem, kuros ir vislielākās vajadzības, palielināt ietekmi uz attīstību un nodrošināt labāku redzamību visas ES un tās dalībvalstu centieniem sasniegt IAM.**

Šajā dokumentā ir ieskicētas vairākas darbības, kuras Komisija plāno īstenot nolūkā uzlabot Eiropas finanšu arhitektūru attīstībai. Ziņojumā ir norādīti arī svarīgie soļi, kas jau veikti šajā jomā. Šajā ziņā stratēģijas *Global Gateway*³ uzsākšana 2021. gada decembrī un tās *Global Gateway* stratēģijas Āfrikas un Eiropas ieguldījumu paketes⁴ izveide ir svarīgi pasākumi, kas atspoguļo jauno vidi un norāda uz to, kā ES plāno īstenot savas ārējās aktivitātes turpmākajos gados. Pamatojoties uz vērtībām balstītu pieeju, *Global Gateway* ir plāns apjomīgām investīcijām infrastruktūras attīstībā visā pasaulē nolūkā stiprināt digitālos, satiksmes un enerģētikas tīklus, īstenojot ilgtspējīgus un augstas kvalitātes projektus. Tas nodrošina noteiktību un vienlīdzīgus konkurences apstākļus investoriem un uzņēmumiem, kā arī augstu pārredzamības un standartu līmeni, sniedzot iedzīvotājiem ilgstošus sociālos un ekonomiskos ieguvumus.

² ESAO (2020), [Global Outlook on Financing for Sustainable Development 2021: A New Way to Invest for People and Planet](#), OECD Publishing, Paris.

³ Kopīgs paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai, Reģionu komitejai un EIB par [Global Gateway](#), 1.12.2021., JOIN(2021) 30 final.

⁴ Eiropas Komisija (2022), [ES-Āfrika: stratēģijas Global Gateway ieguldījumu pakete](#), 18.02.2022.

Turklāt 2021. gadā pieņemtais Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instruments (*NDICI*) “Eiropa pasaulē”⁵ (kura kopējais budžets ir 79 miljardi EUR) un Pirmspievienšanās palīdzības instruments III⁶ (14 miljardu EUR apmērā) ir nozīmīgi orientieri, kam būs būtiska nozīme, uzlabojot pašreizējo finanšu arhitektūru. Tie sniedz būtiskus uzlabojumus vienkāršošanas un ES stratēģiskās politikas vadības jomā, nodrošinot arī stimulus labākai stratēģiskajai un ģeopolitiskajai koordinācijai starp Eiropas dalībniekiem un palielinot potenciālu piesaistīt kapitālu no privātā sektora nolūkā panākt pārveidojošu ietekmi uz vietas.

Visbeidzot, ņemot vērā milzīgo IAM finansējuma iztrūkumu, Komisija tikko ir izsludinājusi uzaicinājumu iesniegt pieteikumus nolūkā izveidot augsta līmeņa ekspertu grupu, kas sniegs Komisijai ieteikumus, lai vēl vairāk paātrinātu privātā kapitāla plūsmu uz valstīm ar zemiem un vidējiem ienākumiem.

1.2 Atsāktās diskusijas par to, kā uzlabot Eiropas finanšu arhitektūru attīstībai

Diskusijas par to, kā uzlabot Eiropas finanšu arhitektūru attīstībai, notiek jau vairāk nekā desmit gadus⁷ — dažādos līmeņos un iesaistot dažādas ieinteresēto personu grupas. 2018. gadā Komisija pieņēma paziņojumu “Ceļā uz efektīvāku finanšu arhitektūru ieguldījumiem ārpus Eiropas Savienības”⁸, kurā tika izcelti daži esošās struktūras trūkumi un izklāstīti daži sākotnējie pasākumi finanšu arhitektūras uzlabošanai.

Pēc Lietpratēju augsta līmeņa grupas 2019. gada ziņojuma⁹ un 2021. gada priekšizpētes¹⁰ par iespējām stiprināt turpmāko Eiropas finanšu arhitektūru attīstībai, Padomes 2021. gada jūnija secinājumos¹¹ tika uzsvērts Eiropas finanšu arhitektūras attīstībai pašreizējās institucionālās struktūras (*Status Quo*+) stiprināšanas un uzlabošanas nozīmīgums un nepieciešamība **“darīt Eiropas finanšu arhitektūru attīstībai efektīvāku, iedarbīgāku, vērstu uz attīstību, saskaņotāku un redzamāku atbilstīgi principam “politika pirmajā vietā”, ņemot vērā ES stratēģiskās intereses un vērtības”**. Padome arī piekrita, ka ES finanšu arhitektūras “pamatā vajadzētu būt atvērtai, uz sadarbību vērstai un iekļaujošai arhitektūrai, sadarbojoties ar visām Eiropas attīstības bankām un finanšu iestādēm, pamatojoties uz to attiecīgo valstu, nozaru un finansiālo lietpratību, pievienoto vērtību un resursiem”.

Padome savos secinājumos uzsvēra nepieciešamību “mobilizēt [t] ilgtspējīgu privātā sektora finansējumu”. Lai gan tradicionāli privātais sektors nav bijis to stratēģiju centrā, kas attiecas uz investīcijām attīstībā, palielinās vienprātība, ka šā sektora ieguldījumam ir izšķiroša

⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/947 (2021. gada 9. jūnijs), ar ko izveido Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumentu “Eiropa pasaulē”, groza un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu Nr. 466/2014/ES un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2017/1601 un Padomes Regulu (EK, *Euratom*) Nr. 480/2009 (OV L 209, 14.6.2021., 1.–78. lpp.).

⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1529 (2021. gada 15. septembris), ar ko izveido Pirmspievienšanās palīdzības instrumentu (*IPA III*) (OV L 330, 20.9.2021., 1. lpp.).

⁷ Sk., piem., *Camdessus, M* (2010), *European Investment Bank's external mandate 2007- 2013 Mid- Term Review — Report and recommendations of the Steering Committee of “wise persons”*, EIB Publishing, Luxembourg.

⁸ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Eiropadomei, Padomei un EIB [“Ceļā uz efektīvāku finanšu arhitektūru ieguldījumiem ārpus Eiropas Savienības”](#), 12.9.2018., COM(2018) 644 final.

⁹ *High-Level Group of Wise Persons on the European financial architecture for development* (2019), [Europe in the world — The future of the European financial architecture for development](#), General Secretariat of the Council of the EU, Brussels.

¹⁰ Padomes Ģenerālsēkretariāta paziņojums *ES deleģācijām Feasibility study on options for strengthening the future European financial architecture for development — Executive Summary* (Priekšizpēte par turpmākās Eiropas finanšu arhitektūras attīstībai stiprināšanas iespējā — Kopsavilkums), 14.4.2021., GSC(2021) 6961/1/21 REV 1.

¹¹ Padomes secinājumi [par Eiropas finanšu arhitektūras attīstībai uzlabošanu](#), 14.6.2021., GSC(2021) 9462/1/21 REV 1. Sk. arī Padomes secinājumus [par Eiropas finanšu arhitektūras attīstībai stiprināšanu](#), 5.12.2019., GSC(2019) 14434/19.

nozīme attīstības finansēšanā (papildinot ierobežotos publiskā sektora resursus) un ilgtspējīgu darbvietu un izaugsmes veicināšanā partnervalstīs.

Padome aicināja EIB un ERAB “turpināt sistemātiski padziļināt koordināciju gan stratēģiskā, gan tehniskā līmenī”, “sadarboties ar citām globālām finanšu iestādēm, kas darbojas to darbības valstīs” un “stiprināt savas salīdzinošās priekšrocības attīstības finansēšanā, izvairīt[ies] no sadrumstalotības un maksimāli palielināt savu ietekmi uz attīstību”. Vispārīgāk runājot, Padome aicina visus Eiropas attīstības dalībniekus palielināt savstarpējo sadarbību.

Padome aicināja Komisiju izstrādāt ceļvedi nolūkā uzlabot Eiropas finanšu arhitektūru attīstībai. Citstarp Padome izvirzīja šādas jomas, kurās ir jāveic uzlabojumi: Komisijas īstenotā koordinācija un politikas vadība ES attīstības politikas īstenošanas jomā, nodrošinot vairāk stimulu līdzfinansējumam un riska dalīšanai, EFIA+ stratēģiskās padomes nozīmes stiprināšana, piekļuves finansējumam vienkāršošana, iekļautības stiprināšana, mazo dalībnieku atbalstīšana to pīlāra novērtējumā, projektu plūsmu izveides atbalstīšana, nodrošinot tehnisko palīdzību, Eiropas komandas pieejas stiprināšana nolūkā palielināt kopīgās iesaistes redzamību.

1.3 Partneriētāžu vadītās iniciatīvas to sadarbības stiprināšanai

Eiropas finanšu arhitektūra attīstībai ietver daudzus dalībniekus (sk. provizorisko kartējumu pielikumā).

Saskaņā ar iepriekš minētajām diskusijām un pamatojoties uz gūtajām atziņām, Eiropas attīstības dalībnieki ir centušies stiprināt savstarpējo sadarbību, izmantojot dažādas iniciatīvas. Dalībvalstis, to valsts attīstības bankas (VAB) un organizācijas, Eiropas un starptautiskās finanšu iestādes ir sadarbojušās dažādos tīklos atbilstīgi to darbības jomai, stratēģiskajām prioritātēm, interesēm un vajadzībām.

Vairākas iniciatīvas pulcē ieinteresētās personas atbilstīgi to būtībai / darbības jomai un nosaka dažādas sadarbības pakāpes:

- **Eiropas attīstības finansēšanas iestāžu (EAFI) asociācija**¹² (1992): apvieno attīstības finanšu iestādes (AFI) (citstarp dažas valstis, kas nav ES dalībvalstis), kuru uzdevums ir atbalstīt privāto sektoru. Ir izveidots EAFI pārvaldes uzņēmums;
- **Pastiprināta partnerība**¹³ (2016): tās sastāvā ir Komisija, trīs valsts attīstības bankas un viena attīstības aģentūra (visām ir veikts pīlāra novērtējums);
- **Praktiķu sadarbības tīkls**¹⁴ (2007): tajā galvenokārt piedalās Eiropas attīstības sadarbības organizācijas (citstarp dažas no valstīm, kas nav ES dalībvalstis), kurām ir veikts pīlāra novērtējums un kuru darbība ir vērsta uz spēju veidošanu un tehnisko palīdzību.

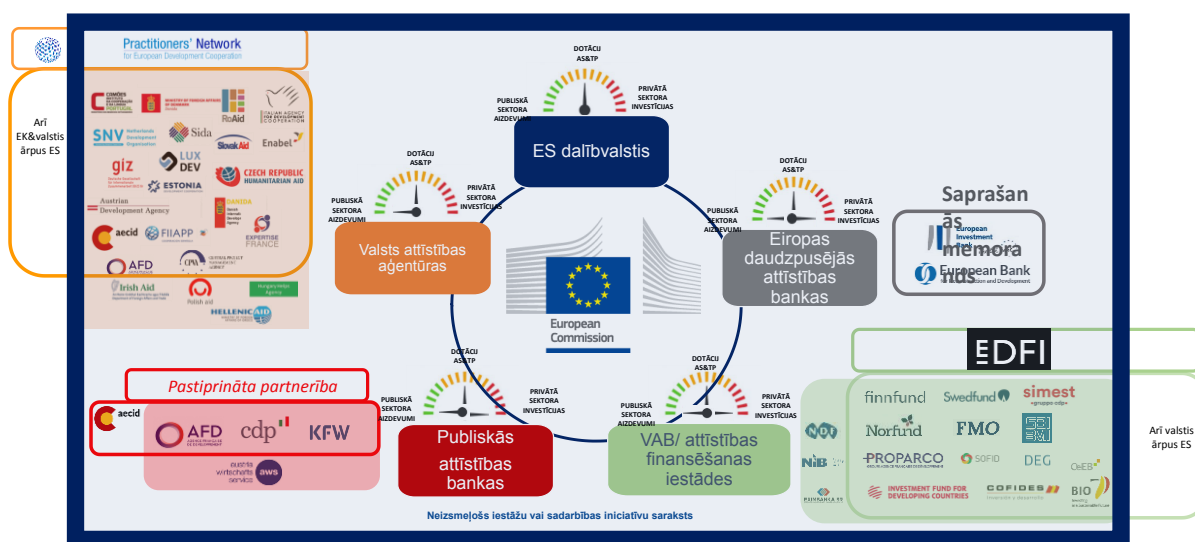
¹² 15 locekļi: *Bio* (Beļģija), *CDC* (Apvienotā Karaliste), *COFIDES* (Spānija), *DEG* (Vācija), *Finnfund* (Somija), *FMO* (Nīderlande), *IFU* (Dānija), *Norfund* (Norvēģija), *OeEB* (Austrija), *Proparco* (Francija), *SBI/BMI* (Beļģija), *SIFEM* (Šveice), *Sace Simest* (Itālija), *SOFID* (Portugāle), *Swedfund* (Zviedrija).

¹³ *AFD*, *KfW*, *CDP*, *AECID* un Eiropas Komisija.

¹⁴ **Dalībnieki:** *ADA* (Austrija), *AECID* (Spānija), *AICS* (Itālija), *AFD* (Francija), Britu padome (Apvienotā Karaliste), *Camoës* (Portugāle), *CPVA* (Lietuva), *CzechAid* (Čehija), *Enabel* (Beļģija), *Expertise France* (Francija), *FILAPP* (Spānija), *GIZ* (Vācija), *LuxDev* (Luksemburga), *SlovakAid* (Slovākija), *Sida* (Zviedrija), *SNV* (Nīderlande), *RoAid* (Rumānija). **Asociētie dalībnieki:** *Danida* (Dānija), *FCDO* (Apvienotā Karaliste), *MFA* (Igaunija) un *MFA* (Nīderlande). **Novērotājs:** Komisija. Praktiķu sadarbības tīkls sniedz atsauksmes par politiku no praktiķu viedokļa.

Paralēli pastāv arī 2012. gada [saprašanās memorands¹⁵ starp EIB, ERAB un Komisiju](#), un tā rezultātā minētās bankas ir rīkojušas regulāras savstarpējās koordinācijas sanāksmes. Tas ir pavēris ceļu arī “Pamatnolīgumam par sadarbību projektu īstenošanā”, ko abas minētās bankas noslēdza 2021. gada oktobrī (sk. tālāk).

Nākamajā diagrammā¹⁶ ir sniegts provizorisks un neizsmelošs vizuāls attēlojums, kurā norādītas dalībvalstu un attīstības finanšu iestāžu pašlaik īstenojamās sadarbības iniciatīvas.

Citas iniciatīvas ietver, piemēram, *EIB/KfW/AFD Savstarpējās palāvības iniciatīvu¹⁷* un EIB un ERAB iepirkuma procedūru sistēmu. Arī partneriestādes ir uzsākušas daudzas līdzfinansējuma iniciatīvas¹⁸.

¹⁵ [Saprašanās memorands starp Eiropas Komisiju, EIB un ERAB \(2012\) attiecībā uz sadarbību ārpus Eiropas Savienības](#), Brisele.

¹⁶ Pilns saraksts sniegts pielikumā.

¹⁷ EIB, KfW, AFD — līdzfinansējuma darbības un resursu apvienošana projektu novērtēšanai un uzraudzībai, apmaiņai ar informāciju un konsultācijām.

¹⁸ Piem., “Interact Klimata pārmaiņu instruments”, ICCF akcionāri pašlaik ietver: AFD, EIB, CDC, DEG, PROPARCO, BIO, Finnfund, COFIDES, Norfund, OeEB, SIFEM, Swedfund, “European Financing Partners”, akcionāri ir EIB un 13 ES AFI: BIO, CDC, COFIDES, DEG, Finnfund, FMO, IFU, PROPARCO, Norfund, SBI-BMI, Swedfund, SIFEM un OeEB vai Sadraudzības instruments (PROPARCO (Francija), FMO (Nīderlande) un DEG (Vācija)).

Norises Eiropas finanšu iestāžu sadarbības kontekstā 2021. gadā

2021. gada novembrī EIB un ERAB kopīgi ziņoja Padomei par turpmākajiem pasākumiem, kas veikti pēc Padomes secinājumiem par Eiropas finanšu arhitektūras attīstībai uzlabošanu¹⁹.

Turklāt gan EIB, gan ERAB nesē ir apsvērušas stratēģiskas ievirzes, kas varētu ietekmēt Eiropas finanšu arhitektūru attīstībai:

- ERAB apsver iespēju veikt ierobežotu un pakāpenisku darbības paplašināšanu atsevišķās valstīs, par ko būtu jālemj tās valdes ikgadējā sanāksmē 2022. gada maijā;
- savukārt EIB valde ir apstiprinājusi lēmumu izveidot EIB globālo filiāli visu veidu darbībām ārpus ES, un tā uzsāka savu darbību 2022. gada janvārī.

Pēdējā laikā finanšu iestādes ir centušās palielināt koordināciju un kopīgas aktivitātes. Daži jaunākie piemēri:

- **ERAB un EAFI asociācija ir parakstījušas saprašanās memorandu** (2021. gada februārī) nolūkā pastiprināt sadarbību starp Eiropas AFI, koncentrējoties uz privāto sektoru un it īpaši izmantojot zināšanu apmaiņu un līdzfinansējumu;
- pastiprinātās partnerības locekļi (2021. gada maijā) ir uzsākuši līdzfinansēšanas iniciatīvu **“Eiropas komandas finanšu darbības platforma”** nolūkā veicināt efektīvu savstarpējo sadarbību, it īpaši īstenojot kopīgas procedūras un projektus. Šajā platformā *AECID*, *AFD*, *CDP* un *KfW* 2022. gadā uzsāks līdzfinansēšanas sistēmu;
- ERAB un EIB ir noslēgušas **“Pamat nolīgumu par sadarbību projektu īstenošanā”** (2021. gada oktobrī), kurā ir noteikta sistēma pastiprinātai sadarbībai kopīgu finansēšanas projektu un platformu jomā ārpus Eiropas Savienības. Šīs sistēmas mērķis ir aptvert visu veidu parādu finansēšanas struktūras privātajā vai valsts sektorā.

1.4 Komisijas iepriekšējie centieni uzlabot Eiropas finanšu arhitektūru attīstībai

Pamatojoties uz iepriekš minētajām diskusijām un gūtajām atziņām, Komisija gadu gaitā ir ieviesusi būtiskus uzlabojumus Eiropas finanšu arhitektūrā attīstībai. Būtisks solis bija **Eiropas Ārējo investīciju plāna**²⁰ ieviešana un **Eiropas Fonda ilgtspējīgai attīstībai (EFIA)**²¹ darbības uzsākšana 2016.–2017. gadā, kuru pamatā ir vispārārtīti **ES finansējuma apvienošanas mehānismi**²² un kuri piedāvā jaunu ES budžeta garantiju investīciju segšanai Āfrikas valstīs un ES kaimiņvalstīs, izmantojot attiecīgo valsts un privātā sektora dalībnieku speciālās zināšanas nolūkā palīdzēt piesaistīt privātā sektora investīcijas, pamatojoties uz trim savstarpēji papildinošiem pīlāriem. Labs pastiprināta dialoga un sadarbības piemērs ir arī **Rietumbalkānu investīciju satvars**, kas integrē saņēmējvalstis līdzās Komisijai, dalībvalstīm un Eiropas un starptautiskajām finanšu iestādēm.

¹⁹ Padomes Ģenerālsēkretariāta paziņojums *ES delegācijā [European Financial Architecture for Development – EIB-EBRD Joint Report](#)*, 25.11.2021., GSC(2021) 14398/21.

²⁰ EIP visaptverošā pieejā apvieno trīs savstarpēji papildinošus pīlārus (t. i., finansējums nolūkā piesaistīt papildu resursus, izmantojot finansējuma apvienošanu un EFIA garantiju, tehniskā palīdzība, investīciju vide). Sk. Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai, Reģionu komitejai un EIB [“Eiropas investīciju stiprināšana nodarbinātībai un izaugsmei: ceļā uz Eiropas Stratēģisko investīciju fonda otro posmu un jauno Eiropas Ārējo investīciju plānu”](#), 14.9.2016., COM(2016) 581 final.

²¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2017/1601 (2017. gada 26. septembris), ar ko izveido Eiropas Fonda ilgtspējīgai attīstībai (EFIA), EFIA garantiju un EFIA garantiju fondu (OV L 249, 27.9.2017., 1. lpp.).

²² Reģionālie mehānismi: Āfrikas Investīciju platforma, Karību jūras reģiona ieguldījumu mehānisms, Klusā okeāna reģiona ieguldījumu mehānisms, Āzijas ieguldījumu mehānisms, Vidusāzijas ieguldījumu mehānisms, Latīņamerikas ieguldījumu mehānisms, Kaimiņattiecību politikas investīciju platforma un Rietumbalkānu investīciju satvars. No tematiskās perspektīvas: lauksaimniecības un elektrifikācijas finansēšanas iniciatīvas *“agriFP”* un *“electriFP”*.

Īpaši ir jāmin **ES platforma finansējuma apvienošanai ārējās sadarbības jomā (EUBEK)**²³, kuru Komisija izveidoja 2012. gadā nolūkā optimizēt dotāciju un aizdevumu apvienošanas mehānismu funkcionēšanu ārējās darbības jomā.

Komisija ir izveidojusi arī regulārus stratēģiskos **augsta līmeņa dialogus** ar Eiropas un starptautiskajām finanšu iestādēm (piem., EIB, ERAB, Pasaules Bankas grupu, Starptautisko Valūtas fondu, Āzijas Attīstības banku, Amerikas Attīstības banku) nolūkā apspriest kopīgos politiskos un politikas mērķus.

Komisija 2015. gadā uzsāka pastiprinātas koordinācijas un sadarbības iniciatīvu ar EIB, ERAB, Pasaules Bankas grupu un Starptautisko Valūtas fondu ar mērķi pastiprināt politikas ietekmi un saskaņotību. Tā ietver kopīgas misijas uz konkrētām kaimiņvalstīm un potenciālajām kandidātvalstīm un kopīgu darbu tādās svarīgās nozarēs kā energoefektivitāte un klimatiskās investīcijas.

Svarīgs jauninājums tika ieviests arī 2020. gadā, kad Covid-19 pandēmija bija kā pārbaudījums ES ārējai darbībai. Krīzes mērogs prasīja visu Eiropas dalībnieku kopīgus centienus, resursus un speciālās zināšanas. ES izvirzīja priekšlikumu īstenot **Eiropas komandas pieeju**²⁴, kas sniedza iespēju kolektīvi piedāvāt būtisku atbalstu ES partnervalstīm, nodrošinot humāno palīdzību, atbalstot to veselības, ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas un novēršot sociālekonomiskās sekas. ES un tās dalībvalstu reakcija uz Covid-19 krīzi Eiropas komandas pieejas²⁵ veidā parādīja, kādu mērogu un redzamību var sasniegt, strādājot kopā. Šai spēcīgajai sadarbībai vajadzētu kalpot par iedvesmas avotu ES un tās dalībvalstu savstarpējās koordinācijas uzlabošanai to sadarbībā ar ES partnervalstīm.

2. CEĻVEDIS VIRZĪBĀ UZ UZLABOTU EIROPAS FINANŠU ARHITEKTŪRU ATTĪSTĪBAI

2.1 Mērķi

Komisijas ceļveža mērķis ir uzlabot Eiropas finanšu arhitektūru attīstībai, īstenojot Eiropas komandas pieeju. Komisija cenšas nodrošināt ietekmīgāku, efektīvāku, koordinētāku, politikas virzītu, iekļaujošāku un redzamāku Eiropas finanšu arhitektūru attīstībai. Šāda stiprināta finanšu arhitektūra ir nepieciešama nolūkā veidot transformatīvas iniciatīvas, palielināt publiskās investīcijas partnervalstīs un nodrošināt, ka tām ir katalītiska un demonstratīva ietekme, kas nepieciešama privāto investoru piesaistīšanai un tāda plaukstoša privātā sektora veicināšanai, kuram ir izšķiroša nozīme ilgtspējīgu darbvietu un izaugsmes radīšanā.

Ceļveža pamatā ir priekšizpētē izdarītie konstatējumi un Lietpratēju grupas ziņojuma ieteikumi, ar to saistītais Komisijas ziņojums²⁶ un dažādi finanšu iestāžu iesniegtie neoficiālie

²³ Eiropas Komisija (2019), [ES platforma finansējuma apvienošanai ārējās sadarbības jomā](#).

²⁴ ES "Eiropas komandas" pieeja paredz piesaistīt iemaksas no Eiropas Savienības un apvienot ES dalībvalstu un finanšu iestāžu piesaistītos resursus, vienlaikus ievērojot ES Līgumos noteiktās ES kompetences un lēmumu pieņemšanas procedūras, arī balsošanas kārtību. Eiropas komandas pieeja balstās uz ES, tās dalībvalstīm, to finanšu iestādēm, citstarp valsts attīstības bankām un īstenošanas aģentūrām, kā arī EIB un ERAB. To īsteno arī ES partnervalstīs, iesaistot arī ES delegācijas nolūkā veicināt ES koordināciju uz vietas.

²⁵ Komisijas kopīgs paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai "Paziņojums par ES globālo atbildes reakciju uz Covid-19", 8.4.2020., JOIN(2020) 11 final.

²⁶ [Komisijas ziņojums Padomei par ieteikumiem, kurus sniegusi Lietpratēju augsta līmeņa grupa par Eiropas finanšu arhitektūru attīstībai](#), 31.1.2020., COM(2020) 43 final.

dokumenti un nostājas dokumenti. Tas balstās arī uz Eiropas komandas pieejas atzītajiem panākumiem un koordinācijas centieniem starp ES finanšu iestādēm.

Tajā papildus aplūkota Eiropas finanšu arhitektūra attīstībai plašākā starptautiskā kontekstā, kur koordinācija un savstarpējā papildināmība ar starptautiskajām ieinteresētajām personām var palīdzēt uzlabot starptautisko finanšu arhitektūru.

Ierosinātie uzlabojumi ir vērsti uz tālāk norādīto četru mērķu sasniegšanu.

Spēcīgas ES politikas vadības apliecināšana

Lai Eiropas finanšu arhitektūra attīstībai būtu produktīvāka, ir nepieciešama vēl stingrāka ES politikas vadība. Ir jāpastiprina finanšu iestāžu aktivitāšu saskaņotība ar ES ārpolitikas mērķiem nolūkā maksimāli palielināt ietekmi uz attīstību, ko rada ES aktivitātes trešās valstīs un to saskaņotība ar ES stratēģiskajām interesēm.

Uzlabotas koordinācijas veicināšana

Eiropas finanšu arhitektūras attīstībai pamatā vajadzētu būt pastiprinātai koordinācijai, balstoties uz visu dalībnieku dažādību, lai būtu “vienoti rīcībā” un palielinātu ES darbību saskaņotību partnervalstīs nolūkā panākt lielāku efektivitāti un transformatīvu ietekmi uz attīstību, vienlaikus veicinot privāto investoru iesaisti kolektīvās finansēšanas ietvaros.

Iekļaujošākas finanšu arhitektūras veidošana

Eiropas finanšu arhitektūrai attīstībai vajadzētu būt iekļaujošai, un tai būtu jānodrošina visu ieinteresēto attīstības finanšu iestāžu, arī mazāka un vidēja lieluma partneru, līdzdalība.

ES un tās dalībvalstu darbību uzlabotas redzamības un ietekmes nodrošināšana, īstenojot Eiropas komandas pieeju

Lai palielinātu ES un dalībvalstu darbību redzamību visā pasaulē, ir jāuzlabo ES zīmolveide, arī īstenojot Eiropas komandas pieeju un iesaistoties jaunā *Global Gateway* zīmola izveidē. Tas ir nepieciešams, lai nodrošinātu, ka uzskati par ES nozīmi pasaulē atbilst tās atbalsta apjomam. ES ievērojamā līdzdalība starptautiskajās finanšu iestādēs prasa saskaņotāku un konsekventāku “ES balsi” efektīvākai ES stratēģisko interešu aizstāvībai.

2.2 Pasākumi

Ceļvedī ir detalizēti izklāstīti konkrēti Komisijas ierosinātie pasākumi šo četru mērķu sasniegšanai. Tie ir iedalīti konkrētās darbībās, kas izriet no nesen pieņemtajiem *NDICI* – “Eiropa pasaulē” un citiem stratēģiskajiem dokumentiem, un papildu darbībās, ar kurām attiecīgi tiks atbalstīti uzlabojumi politikas vadības, koordinācijas, iekļautības un redzamības jomā.

2.2.1 NDICI – “Eiropa pasaulē” un citi stratēģiskie dokumenti

Skaidrāka politikas virzība un orientācija

Kā minēts iepriekš, pastiprinātai politikas virzībai un orientācijai ir būtiska nozīme nolūkā maksimāli palielināt ES ārējās darbības ietekmi un nodrošināt spēcīgu ieguldījumu vispārīgo politisko mērķu un uzdevumu sasniegšanā. *NDICI* – “Eiropa pasaulē” un **Pirmspievienošanās palīdzības instrumenta (IPA III)** regulās ir noteiktas prioritātes, kuras ES cenšas atbalstīt, un ir precizēti izdevumu mērķi tādās īpašās jomās kā klimats, migrācija

un piespiedu pārvietošana un cilvēces attīstība. **Paziņojums *Global Gateway***²⁷ ir nodrošinājis papildu vadību tam, kā risināt neatliekamas globālās problēmas, sākot no klimata pārmaiņām un vides aizsardzības līdz digitalizācijas stiprināšanai, veselības drošības uzlabošanai, ES konkurētspējas veicināšanai un globālo piegādes ķēžu nodrošināšanai. Stratēģijas ***Global Gateway Āfrikas un Eiropas ieguldījumu pakete***²⁸, kas tika ieviesta Āfrikas Savienības (ĀS) un ES augstākā līmeņa sanāksmē 2022. gada februārī, ir detalizētāk noteiktas prioritātes attiecībā uz iesaistīšanos Āfrikā nolūkā atbalstīt spēcīgu, iekļaujošu, zaļu un digitālu atveseļošanas un pārkārtošanas. Visbeidzot, **ES stratēģija sadarbībai Indijas un Klusā okeāna reģionā** (2021. gada septembris) ir pamats investīcijām Āzijas un Klusā okeāna reģionā. Attiecībā uz kaimiņvalstīm jaunie Austrumu partnerības mērķuzdevumi un Kopīgā paziņojuma par atjauninātu partnerību ar dienvidu kaimiņvalstīm un tiem pievienoto divu **ekonomisko investīciju plānu** mērķis ir veicināt šo reģionu ilgtermiņa atveseļošanu un ekonomisko konvergenci ar ES.

NDICI – “Eiropa pasaulē” un *IPA III* ir ietverts **princips “politika pirmajā vietā”**. Tas nozīmē, ka ar visām ES ārējām darbībām, arī tām, uz kurām attiecas ES budžeta garantijas, ir jāatbalsta politikas prioritātes, par kurām ir kopīgi vienojušās ES un tās partnervalstis, kā noteikts attiecīgajos **plānošanas dokumentos**. Šajos plānošanas dokumentos un investīciju plānos ir noteikts skaidrs politikas virziens visām ES sadarbības aktivitātēm. Turklāt sadarbības aktivitāšu ģeogrāfiskā diferenciācija veicina arī lielāku ietekmi uz attīstību, piedāvājot saņēmējvalstīm un reģioniem pielāgotus atbalsta pasākumus un investīciju aktivitātes, tādējādi uzlabojot investīciju arhitektūras stratēģisko un konsekventu pieeju.

Īstenojot principu “politika pirmajā vietā” EFIA+ kontekstā, Komisija un AP/PV pilda EFIA+ Stratēģiskās padomes līdzpriekšsēdētāja funkcijas, nodrošinot politisku virzību turpmākajām operācijām. *NDICI* – “Eiropa pasaulē” piešķir EFIA+ Stratēģiskajai padomei un Reģionālās darbības padomēm svarīgāku lomu, vadot gan apvienošanas darbības, gan budžeta garantijas (arī tās, kas iepriekš tika pārvaldītas netieši saskaņā ar ārējo aizdevumu pilnvarām vai ĀKK ieguldījumu mehānismu). Turklāt Rietumbalkānu investīciju satvars joprojām ir vadošā struktūra, kas vada atbalstu un investīcijas visā Rietumbalkānu reģionā, īstenojot atvērtu un iekļaujošu Eiropas komandas (un ne tikai) pieeju, strādājot pilnīgā saskaņotībā ar EFIA+ Stratēģisko padomi.

---

²⁷ Kopīgs paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai, Reģionu komitejai un EIB par [Global Gateway](#), 1.12.2021., JOIN(2021) 30 final.

²⁸ Eiropas Komisija (2022), [ES–Āfrika: stratēģijas Global Gateway ieguldījumu pakete](#), 18.02.2022.

Ceļvedis

Komisija sadarbībā ar AP/PV:

- noteiks skaidru politikas virzību plānošanas dokumentos un ekonomikas un investīciju plānos un nodrošinās, ka visas ES investīciju darbības *NDICI* – “Eiropa pasaulē” un *IPA III* ietvaros tiek saskaņotas ar plānošanas dokumentos noteiktajām prioritātēm;
- publicēs visus plānošanas dokumentus, lai politikas prioritātes būtu skaidras visiem dalībniekiem, kas piedalās Eiropas finanšu arhitektūrā attīstībai;
- nodrošinās, ka EFIA+ Stratēģiskā padome²⁹ atbalsta EFIA+ ietvaros īstenoto darbību vispārīgo koordināciju, savstarpējo papildināmību un saskaņotību;
- turpinās nodrošināt stimulus nolūkā sekmēt konkrētas politiskās prioritātes un panākt lielāku ietekmi, piemēram, nodrošināt, ka investīcijas ir vērstas uz tiem reģioniem, valstīm (arī vismazāk attīstītajām valstīm un citiem prioritāriem reģioniem/valstīm, ja nepieciešams), tematiskajām prioritātēm (piem., klimats, savienojamība) un grupām (piem., jaunieši, sievietes, migranti), kas ir definēti ES politiskajās prioritātēs.

2021. gada progresa ziņojums

Komisija sadarbībā ar AP/PV ir:

- pieņēmusi un publicējusi tiešsaistē visas daudzgadu indikatīvās programmas (DIP) vairāk nekā 130 partnervalstīm un reģioniem, kā arī ekonomikas un investīciju plānus³⁰;
- 2021. gada novembrī iesniegusi EFIA+ Stratēģiskajai padomei stratēģiskās ievirzes un prioritāro investīciju jomas (investīciju logi), arī Eiropas komandas iniciatīvas EFIA+ garantiju izmantošanai, kas palīdzēs finanšu iestādēm sagatavot ierosinātās investīciju programmas (IIP).

Eiropas komandas iniciatīvu un pamatiniciatīvu un partnerību portāls

Spēcīgāka koordinācija Eiropas līmenī ir būtiska labākas sinerģijas un efektivitātes nodrošināšanai, un tā tiks veicināta, veicot **kopīgu plānošanu un īstenošanu**. Aktīvu koordināciju starp dalībvalstīm un to AFI vajadzētu izmantot plašāk, arī ārpus jomas, kas saistīta ar ES finansējuma izmantošanu, un tai vajadzētu būt sistemātiskai, arī tad, ja tiek izmantoti to pašu resursi. **Plānošana**³¹ valsts un reģionālā līmenī ietver arī atbalstu **Eiropas komandas iniciatīvām (EKI) un pamatiniciatīvām** (saskaņā ar ekonomisko investīciju plāniem, stratēģijas *Global Gateway* Āfrikas un Eiropas ieguldījumu paketi), kurās kopā strādā ES iestādes, dalībvalstis un Eiropas finanšu iestādes nolūkā panākt sistēmiskas pārmaiņas atbilstīgi principam “politika pirmajā vietā” un ES stratēģiskajiem mērķiem un vērtībām. EKI sasaista ES un dalībvalstu plānošanas pasākumus un finansiālos ieguldījumus, īstenojot koordinētu un stratēģisku pieeju uz vietas. Saskaņā ar kopīgi apstiprinātajām politikas prioritātēm konkrētās valstīs un pasaules reģionos EKI veicina koordinētas darbības ar pārveidojošu ietekmi partnervalstīs/reģionos, izmantojot visu dalībnieku apvienotos

²⁹ Iemaksu veicējiem, atbilstīgajiem partneriem, partnervalstīm, attiecīgajām reģionālajām organizācijām un citām ieinteresētajām personām attiecīgos gadījumos var piešķirt novērotāja statusu.

³⁰ Skatīt šeit: https://ec.europa.eu/international-partnerships/global-europe-programming_en, https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/funding-and-technical-assistance/neighbourhood-development-and-international-cooperation-instrument-global-europe-ndici-global-europe_en un https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/enlargement-policy/overview-instrument-pre-accession-assistance_en

³¹ Gan kopīgas plānošanas, gan divpusējās plānošanas gadījumā. Īstenojot kopīgu plānošanu, ES un dalībvalstis vienojas par vienotu ES un tās dalībvalstu atbildi uz partnervalsts/reģiona attīstības stratēģiju, nodrošinot tūlītēju iespēju palielināt koordināciju, efektivitāti un ietekmi.

resursus. EKI ir pilnībā iekļautas ES plānošanas dokumentos, un tām ir atvēlēta ievērojama daļa no daudzgadu budžeta.

Saskaņā ar šo pieeju kaimiņvalstīs un Rietumbalkānu reģionā ekonomikas un investīciju plānos, kas izstrādāti katram reģionam pēc intensīvām apspriedēm ar partnervalstīm un dalībvalstīm, ir noteikti galvenie mērķi un **pamatnostādnes** nolūkā panākt maksimālu ietekmi attiecīgajā reģionā. Tie ir pilnībā iekļauti divpusējos un reģionālajos kaimiņattiecību plānošanas dokumentos un *IPA III* plānošanas satvarā.

NDICI – “Eiropa pasaulē” nosaka **atvertas un sadarbībā balstītas finanšu arhitektūras attīstībai** principu. Komisija izmantos dalībvalstu attiecīgo attīstības finanšu iestāžu ilggadējo pieredzi nolūkā nodrošināt, ka optimāli tiek izmantotas to plašās speciālās zināšanas par nozarēm un ģeogrāfisko teritoriju.

Papildus institūciju attīstības instrumentiem, kas nodrošina zināšanu apmaiņu starp valstu pārvaldes iestādēm tādās programmās kā *TAIEX* un mērķsadarbība, Komisija centīsies vēl vairāk atbalstīt partnerību veidošanu.

Ceļvedis

Komisija sadarbībā ar AP/PV:

- piešķirs prioritāti pamatiniciatīvām un Eiropas komandas iniciatīvām un priekšlikumiem, kuru pamatā ir Eiropas komandas pieeja (citstarp, piem., konsorcijs vai investīciju platformas);
- izpētīs iespēju nodrošināt stimulus saskaņā ar EFIA+ nolūkā veicināt kopīgus priekšlikumus, ko iesniegušas vairākas finanšu iestādes, kurām ir kopīgas intereses sasniegt noteiktos politikas mērķus, it īpaši iekļaujot tās, kas ir mazākas vai jaunpienācējas, un tās, kurām nav veikts pīlāra novērtējums (ja vien vadošajai iestādei ir veikts pīlāra novērtējums);
- stiprinās institūciju attīstības instrumentus saskaņā ar *TAIEX* un mērķsadarbību nolūkā pastiprināt spēju veidošanu galvenajās reformu un saskaņošanas jomās;
- nodrošinās lielāku pārredzamību par Eiropas komandas iniciatīvām;
- 2022. gadā atklās partnerību portālu nolūkā veicināt partnervalstu pieprasījumu saskaņošanu ar Eiropas dalībnieku piedāvājumiem atbalsta ziņā.

2021. gada progresa ziņojums

Komisija ir:

- kopā ar dalībvalstīm, valstu attīstības finanšu iestādēm, ERAB un EIB sākusī izstrādāt vairākas Eiropas komandas iniciatīvas valsts, reģionālā un globālā līmenī;
- kopā ar dalībvalstīm atlasījusi pamatiniciatīvas, kas tika demonstrētas kā daļa no *Global Gateway* stratēģijas Āfrikā un Eiropas ieguldījumu paketes;
- kopā ar dalībvalstīm sākusī izstrādāt [kopīgu pārraudzības un ziņošanas sistēmu](#) par finansiālajiem ieguldījumiem Eiropas komandas iniciatīvās un to rezultātiem;
- izveidojusi partnerību portāla prototipu, kas sniedz pamatinformāciju par precēm un pakalpojumiem, ko piedāvā ES un dalībvalstu pakalpojumu sniedzēji, kuri darbojas saskaņā ar Eiropas komandas pieeju. Tas sāks darboties 2022. gada aprīlī.

Ceļā uz privāto investīciju lielāku piesaistīšanu

Pat pirms Covid-19 pandēmijas sākuma publiskie resursi nebūt nebija pietiekami, lai novērstu milzīgo IAM finansējuma iztrūkumu, un attīstības finansējums arvien vairāk tika izmantots nepieciešamo triljonu piesaistīšanai. Sākoties krīzei, palielinoties vajadzībām un samazinoties resursiem, papildu resursi ir jāpiesaista steidzamāk nekā jebkad agrāk nolūkā palīdzēt partnervalstīm segt savas finansiālās vajadzības un sasniegt IAM un Parīzes nolīguma mērķus. ES ir svarīgi piesaistīt privāto sektora finansējumu ar mērķi palīdzēt finansēt zaļu, ilgtspējīgu un iekļaujošu atveseļošanu un paātrināt progresu attiecībā uz visiem IAM. Lai palīdzētu piesaistīt privāto finansējumu un izmantotu kapitāla tirgus IAM atbalstīšanai jaunattīstības valstīs, būtiski ir prasmīgāk izmantot oficiālo attīstības finansējumu. Šajā ziņā ilgtspējīgam finansējumam ir izšķiroša nozīme starptautiskā un vietējā privātā kapitāla piesaistīšanā nolūkā finansēt ilgtspējīgas investīcijas partnervalstīs. Ir pastiprināts *NDICI* – “Eiropa pasaulē” finansēšanas mehānisms, nodrošinot lielāku spēku finanšu instrumentiem, it īpaši ar Ārējās darbības garantiju (ĀDG), kas segs investīcijas līdz pat 53,4 miljardu EUR apmērā, citstarp 40 miljardus EUR EFIA+ operatīvajām darbībām laikposmā no 2021. līdz 2027. gadam, īpaši palīdzot piesaistīt papildu publiskās un privātās investīcijas. *Global Gateway* stratēģijas ietvaros Eiropa pilnībā iesaistīsies globālo investīciju iztrūkuma mazināšanā un labākā resursu piesaistīšanā nolūkā atbalstīt IAM finansējumu jaunattīstības valstīs, it īpaši izpētot citu ieinteresēto personu iespējamo lomu, ne tikai tradicionālos ilgtspējīgas attīstības ainas finansēšanas dalībniekus.

Ceļvedis

Komisija:

- centīsies piesaistīt papildu investīcijas, izmantojot finansējuma apvienošanas iespējas un EFIA+ palielināto garantijas spēku, kā arī atbalstīs centienus intensificēt ar ilgtspēju saistītus finanšu instrumentus mūsu partnervalstīs;
- izstrādās visaptverošu stratēģiju³², kuras mērķis ir atbalstīt valstis ar zemiem un vidējiem ienākumiem, nolūkā paātrināt vietējā un starptautiskā privātā kapitāla plūsmu uz ilgtspējīgām investīcijām valstīs ar zemiem un vidējiem ienākumiem, izmantojot augsta līmeņa ekspertu grupas atbalstu;
- izskatīs iespēju *Global Gateway* stratēģijas kontekstā izveidot Eiropas eksporta kredītu mehānismu, kas papildinātu esošās vienošanās par eksporta kredītiem dalībvalstu līmenī un palielinātu ES kopējo spēku šajā jomā.

2021. gada progresu ziņojums

Komisija ir:

- sagatavojusi apstākļus gaidāmajam uzaicinājumam iesniegt pieteikumus saskaņā ar jauno EFIA+ garantiju, kurā tiks meklēti inovatīvi, pārveidojoši un ietekmi izraisoši priekšlikumi, kas būs noderīgi papildu finansējuma piesaistīšanā partnervalstīm;
- sākusī sarunas par garantiju nolīgumiem EIB par ekskluzīvo valsts un nekomerciālo reģionālo aizdevumu logu un diviem īpašiem komerciālajiem reģionālajiem un privātā sektora aizdevumu logiem;
- ierosinājusi EFIA+ Stratēģiskajai padomei izveidot īpašu EFIA+ ilgtspējīga finansējuma logu, kura mērķis ir atbalstīt ar ilgtspēju saistītus finanšu instrumentus, it īpaši zaļās obligācijas, nolūkā piesaistīt privāto kapitālu nepieciešamajā apjomā, vienlaikus ietekmējot attīstību;

³² Kā paziņots [Pārejas uz ilgtspējīgu ekonomiku finansēšanas stratēģijā](#), kas publicēta 2021. gada 6. jūlijā.

- sākusi sagatavot ES finanšu instrumentu kartēšanu nolūkā veicināt ES instrumentu pastiprinātu koordināciju, arī iespējamās saiknes ar ES eksporta kredītiem;
- sākusi izpētīt iespēju izveidot Eiropas Eksporta kredīta mehānismu nolūkā papildināt esošās vienošanās par eksporta kredītiem dalībvalstu līmenī un palielināt ES kopējo spēku šajā jomā, palīdzot nodrošināt līdzvērtīgākus konkurences apstākļus ES uzņēmumiem trešo valstu tirgos un tādējādi veicinot to dalību infrastruktūras projektos.

Uzlabots tiesiskais regulējums un procedūras efektīvākas darbības nodrošināšanai

ES ārējās darbības tiesiskais regulējums ir ievērojami racionalizēts, izmantojot *NDICI* – “Eiropa pasaulē”, un tam būs svarīga nozīme pastiprinātas Eiropas finanšu arhitektūras attīstībai nodrošināšanā. Regulā ir apvienoti vairāki finanšu instrumenti un modalitātes (kuriem iepriekšējā plānošanas periodā bija atšķirīgi pārvaldības mehānismi un juridiskais pamats³³), izveidojot **vienotu tiesisko regulējumu un pārvaldības mehānismu**. Iepriekšējā struktūra izraisīja ārējo darbību sadrumstalotību, kuras dēļ bija grūti nodrošināt finanšu instrumentu sinerģiju un saskaņotību. Jaunais regulējums vienkāršo investīciju atbalsta īstenošanu, nodrošinot **saskaņotu noteikumu** un procedūru **kopumu** un pārvaldību, tādējādi radot vienlīdzīgus konkurences apstākļus divpusējām un daudzpusējām attīstības finanšu iestādēm. Komisija strādā arī pie vairākām jaunām iniciatīvām nolūkā atvieglot partneriestāžu pieteikšanos atbalstam saskaņā ar EFIA+, tādējādi atbalstot iekļautības mērķus.

Turklāt ar *NDICI* – “Eiropa pasaulē” regulu izveido neatkarīgu, objektīvu, iekļaujošu un pārredzamu **riska pārvaldības sistēmu**, izmantojot Garantiju tehniskā novērtējuma grupu plus (*GTAG+*), kurā var piedalīties partneriestāžu un ieinteresēto dalībvalstu eksperti un kuru organizē un vada Komisija. Riska novērtējuma un atlīdzības metodikas konsekventi piemēro visiem investīciju loģiem. *GTAG+* veicinās vienotu izpratni starp finanšu iestādēm par riska novērtēšanas metodiku un tās pamatā esošajiem pieņēmumiem, tādējādi uzlabojot vispārējo pārredzamību un galu galā arī riska pārvaldības efektivitāti.

Visbeidzot, *NDICI* – “Eiropa pasaulē” un *IPA III* ietver noteikumus par **pastiprinātu uzraudzību un ziņošanu**. Rezultātu uzraudzība, pamatojoties uz pierādījumiem un izvērtējumiem, var atbalstīt arī komunikāciju un redzamību saskaņā ar prioritātēm, kas noteiktas stratēģiskajos plānos valsts, reģionālajā un globālajā līmenī.

³³ Daudzgažu finanšu shēmā 2014.–2020. gadam kategorija “Eiropa pasaulē” tika īstenota, izmantojot vairākus finanšu instrumentus. Tie ietvēra šādus dokumentus:

- Regula (ES) 2015/322 par 11. Eiropas Attīstības fonda īstenošanu,
- Regula (ES) Nr. 230/2014, ar ko izveido stabilitātes un miera veicināšanas instrumentu,
- Regula (ES) Nr. 232/2014, ar ko izveido Eiropas kaimiņattiecību instrumentu,
- Regula (ES) Nr. 233/2014, ar ko izveido finanšu instrumentu sadarbībai attīstības jomā,
- Regula (ES) Nr. 234/2014, ar ko izveido Partnerības instrumentu sadarbībai ar trešām valstīm,
- Regula (ES) Nr. 235/2014, ar ko izveido Eiropas finanšu instrumentu demokrātijai un cilvēktiesībām,
- Regula (ES) 2017/1601, ar ko izveido Eiropas Fondu ilgtspējīgai attīstībai (EFIA), EFIA garantiju un EFIA garantiju fondu,
- Lēmums (ES) 2018/412, ar kuru groza Lēmumu Nr. 466/2014/ES, ar ko Eiropas Investīciju bankai piešķir ES garantiju attiecībā uz zaudējumiem no finansēšanas darījumiem, ar kuriem atbalsta ieguldījumu projektus ārpus Savienības (Ārējo aizdevumu pilnvaras),
- Regula (ES) 2018/409, ar kuru groza Padomes Regulu Nr. 480/2009, ar ko izveido Garantiju fondu ārējai darbībai.

Ceļvedis

Komisija:

- izstrādās jaunu tiesisko regulējumu ar saskaņotu un vienkāršotu noteikumu un procedūru kopumu nolūkā sekmēt atbalstu investīcijām;
- ieviesīs uzlabotas riska pārvaldības spējas (Garantiju tehniskā novērtējuma grupa plus (GTAG+)), pamatojoties uz sistēmām un metodikām, kas ir atvērtas un pārredzamas partneru finanšu iestādēm;
- uzraudzīs savu investīciju darbību atskaites punktus un rezultātus saskaņā ar NDICI – “Eiropa pasaulē” veikuma uzraudzības sistēmu (daļa no plašākas NDICI – “Eiropa pasaulē” uzraudzības un izvērtēšanas sistēmas) un IPA III veikuma satvaru.

2021. gada progresu ziņojums

Komisija ir:

- jūnijā pieņēmusi NDICI – “Eiropa pasaulē” regulu, vienkāršojot noteikumus un tādējādi atvieglojot investīciju atbalsta ieviešanu, izmantojot EFIA+ garantiju;
- izveidojusi atbilstīgas riska pārvaldības struktūras, kuru sastāvā ir:
  - o riska pārvaldības nodaļa, kas pilda GTAG+ funkcijas un ir vispārīgi atbildīga par pienācīgas un neatkarīgas EFIA+ riska pārvaldības nodrošināšanu,
  - o GTAG+ ietvaros ir neatkarīga un iekļaujoša garantiju ekspertu grupa (GrEG), kurā var piedalīties riska eksperti no finanšu iestādēm un ieinteresētajām dalībvalstīm un kura atbild par individuālo garantiju programmu riska profila novērtēšanu un uzraudzību;
- ieviesusi NDICI – “Eiropa pasaulē” veikuma uzraudzības sistēmu³⁴.

Lai gan pašreizējās finanšu arhitektūras uzlabojumu centrā ir instruments NDICI – “Eiropa pasaulē”, Komisija īsteno papildu darbības nolūkā panākt lielāku ietekmi un uzlabot politikas vadību, koordināciju, iekļautību un redzamību.

2.2.2 Spēcīgas ES politikas vadības apliecināšanas pasākumi

Šajā sadaļā ir izklāstītas papildu darbības, kuru mērķis ir stiprināt ES politikas vadību, papildus tām, kas minētas sadaļā, kura veltīta NDICI – “Eiropa pasaulē” un citiem stratēģiskajiem dokumentiem.

Vienota nostāja daudzpusējās finanšu iestādēs

Attiecībā uz Padomes sastāviem Eiropas Savienībā Komisija un AP/PV atbalsta vairāku dalībvalstu pausto prasību iesaistīt Padomes diskusijās par attīstības finansējumu divus attiecīgos sastāvus: Ekonomikas un finanšu padomi (ECOFIN) un Ārlietu padomi (ĀP – attīstības sastāvu). Tas nodrošinātu, ka ar attīstības finansējumu saistītajos jautājumos tiek ņemti vērā visi būtiskie aspekti (fiskālā ilgtspēja, ārpolitika un ietekme uz attīstību), un veicinātu ES nostājas veidošanu. Tas var palīdzēt paust vienotu nostāju daudzpusējās finanšu iestādēs. Tam ir vēl jo lielāka nozīme, sākot īstenot *Global Gateway* stratēģiju, kuras mērķis ir nodrošināt horizontālu pieeju ES stratēģisko prioritāšu īstenošanai, atbalstot investīcijas trešās valstīs, kas aptver gan ar attīstību saistītu, gan nesaistītu palīdzību.

³⁴ Komisijas dienestu darba dokuments [““Eiropa pasaulē” veikuma uzraudzības sistēmas ieviešana, kurā ir pārskatīts “Eiropa pasaulē” rezultātu ietvars”](#), 25.1.2022., SWD(2022) 22 final.

Starptautiskā līmenī ir svarīgi nodrošināt efektīvu, koordinētu un saskaņotu komunikāciju par ES politiskajām prioritātēm forumos un struktūrās, kuros ir pārstāvēti vairāki Eiropas dalībnieki. Lai palielinātu savu ietekmi, ES un tās dalībvalstīm būtu jāpauž vienota nostāja. ES būtu jāturpina veicināt partnerības ar dažādām Eiropas un starptautiskām finanšu iestādēm plašu reformu programmu un svarīgu politisko prioritāšu jomā. Tāpat būtu jācenšas rast kopīgu nostāju par visu to daudzpusējo attīstības banku stratēģiskajiem plāniem, kuru akcionāres ir ES dalībvalstis.

Celvedis

Komisija:

- turpinās pētīt iespējas koordinēt ES un tās dalībvalstis nolūkā nodrošināt ES vērtību un stratēģisko mērķu popularizēšanu, kā arī kopīgas nostājas veidošanu starptautiskajās un daudzpusējās finanšu iestādēs. Šajā nolūkā Komisija izmantos pieredzi, kas iegūta, koordinējot darbību ar Starptautiskā Valūtas fonda (SVF), Pasaules Bankas grupas (PBG) un ERAB Eiropas izpilddirektoriem.

2021. gada progresa ziņojums

Komisija ir:

- sniegusi ieguldījumu pirms valdes sanāksmēm un rīkojusi koordinācijas sanāksmes attiecīgi ar ES izpilddirektoriem no Pasaules Bankas grupas, ERAB un SVF nolūkā rast kopīgu nostāju daudzos jautājumos.

2.2.3 Pasākumi uzlabotas koordinācijas veicināšanai

Šajā sadaļā ir izklāstītas papildu darbības, kuru mērķis ir stiprināt koordināciju starp Eiropas finanšu arhitektūras attīstībai ieinteresētajām personām, papildus tām, kas jau minētas sadaļā, kura veltīta *NDICI* – “Eiropa pasaulē” un citiem stratēģiskajiem dokumentiem.

Stiprināta koordinācija valstu un reģionālā līmenī

Saskaņā ar pastiprināto ģeogrāfiskās pieejas īstenošanu, pieņemot lēmumus par projektiem, kurus finansē ar finanšu instrumentiem, kā arī par nepieciešamo investīciju veidu un iesaistāmo(-ajām) finanšu iestādē(-ēm), ir jāņem vērā valsts vai reģionālās īpatnības (citstarp, piem., parāda atmaksājamības aspekti). Tādēļ liela nozīme būs ciešākas koordinācijas veicināšanai valsts un reģionālā līmenī.

Vajadzētu nodrošināt, ka ES delegācijām, pamatojoties uz viņu speciālajām zināšanām par vietējiem apstākļiem, ir galvenā loma Eiropas komandas iniciatīvu un citu kopīgu sadarbības aktivitāšu veidošanā ES partnervalstīs un konkrētu politikas reformu atbalstīšanā. Eiropas attīstības dalībniekiem un finanšu iestādēm it īpaši būtu vairāk jāpaļaujas uz ES delegācijām, veidojot investīciju projektu plūsmas, kurām var būt pārveidojoša ietekme uz attīstību. Augšupējais dialogs starp ES delegācijām un galvenajiem attīstības dalībniekiem stiprinās arī valsts līmeņa kopīgo plānošanu un īstenošanu ar Eiropas partneriem.

Papildus finanšu instrumentiem un nolūkā palielināt spēju veidošanu partnervalstīs tiks uzlabota arī tehniskā palīdzība, citstarp mobilizējot Eiropas publiskā sektora speciālas zināšanas, it īpaši nolūkā atbalstīt partnervalstu administratīvās un normatīvās reformas un veicināt Eiropas un starptautisko standartu ievērošanu.

Celvedis

Komisija sadarbībā ar AP/PV:

- turpinās stiprināt ES delegāciju kā koordinatoru/kontaktpunktu nozīmi nolūkā veicināt augšupējās diskusijas ar dalībvalstīm, to finanšu iestādēm un citām ieinteresētajām personām uz vietas, kā arī stiprināt sadarbību valsts un reģionālā līmenī;
- izpētīs iespēju izveidot tehniskās palīdzības mehānismus, ko īsteno dažādas attīstības finanšu iestādes, pēc iespējas strādājot kopā, nolūkā atbalstīt tādu projektu izstrādi jaunattīstības valstīs, kas spēj piesaistīt banku finansējumu, un sekmēt labvēlīgas privātā sektora vides izveidi;
- organizēs regulāras koordinācijas sanāksmes reģionālā/apakšreģionālā/valsts līmenī, kurās piedalīsies ES delegācijas un attiecīgās attīstības finanšu iestādes un galvenās mītnes / galvaspilsētas;
- atsevišķos reģionos turpinās organizēt kopīgas misijas un lauku dienas.

2021. gada progresa ziņojums

Komisija ir:

- paaugstinājusi ES delegāciju un finanšu iestāžu savstarpējās mijiedarbības līmeni, arī rīkojot apspriešanas plānošanas posmā un īstenojot kopīgus centienus izveidot tādu projektu plūsmas, kas spēj piesaistīt banku finansējumu;
- rīkojusi regulāras koordinācijas sanāksmes ar finanšu iestādēm (un ES delegācijām) pa reģioniem/valstīm, aptverot politikas prioritātes, politikas dialogu ar partnervalstīm par reformām, kā arī pārskatus par finansējuma apvienošanas un garantiju operāciju plūsmām (kā noteikts visos garantiju nolīgumos);
- ieviesusi jaunā Latīņamerikas un Karību jūras reģiona ieguldījumu mehānisma tehniskās palīdzības komponentu;
- uzsākusi apmācību kampaņu ES delegāciju darbiniekiem nolūkā iekļaut diskusijas par EFIA+ viņu plašākā darbībā;
- organizējusi kopīgas misijas un valstu dienas dažās Āfrikas valstīs (piem., Togo, Kotdivuārā) un kaimiņvalstu (it īpaši austrumu) un paplašināšanās reģionos;
- noturējusi pirmās sanāksmes saistībā ar Rietumbalkānu investīciju satvaru nolūkā īstenot EFIA+.

Paplašināts dialogs un sadarbība ar finanšu iestādēm ārpus Eiropas

Veiksmīga globālā iesaiste nozīmē arī to, ka ES ir jāpaplašina dialogs un sadarbība ar attīstības bankām ārpus ES un jāpadziļina partnerības un alianses ar ieinteresētajām personām ārpus ES.

Celvedis

Komisija:

- rīkos augsta līmeņa dialogus ar starptautiskām finanšu iestādēm ārpus ES, piemēram, “Deep Dive” dialogu ar Pasaules Bankas grupu, vai citas augsta līmeņa sanāksmes ar Starptautisko Valūtas fondu, Āfrikas Attīstības banku, Āzijas Attīstības banku un Amerikas Attīstības banku;
- izpētīs iespējamās jomas sadarbībai ar citām starptautiskām attīstības finanšu iestādēm (piem., Ziemeļvalstu Attīstības fondu, Islāmisko Attīstības banku, Arābu valstu koordinācijas grupu).

2021. gada progresa ziņojums

Komisija ir:

- turpinājusi dialogu ar citām finanšu iestādēm, ne tikai tām, kurām jau ir veikts pilāra novērtējums, citstarp ar Rietumāfrikas Attīstības banku (*Banque Ouest-Africaine de Développement*), Āzijas Infrastruktūras investīciju banku, Āzijas Attīstības banku, Islāmisko Attīstības banku, Arābu valstu koordinācijas grupu, Centrālamerikas Ekonomiskās integrācijas banku, Karību jūras reģiona Attīstības banku, Amerikas Attīstības banku un Latīņamerikas Attīstības banku.

2.2.4 Pasākumi iekļaujošākas finanšu arhitektūras veidošanai

Šajā sadaļā ir izklāstītas papildu darbības, kuru mērķis ir veicināt iekļautību finanšu arhitektūrā attīstībai, papildus tām, kas jau minētas sadaļā, kura veltīta *NDICI* – “Eiropa pasaulē” un citiem stratēģiskajiem dokumentiem.

Komisijas mērķis ir izveidot iekļaujošu un integrētu sistēmu, kurā var piedalīties visi dalībnieki ar saviem instrumentiem un speciālajām zināšanām nolūkā palielināt publiskā sektora finansējumu, piesaistīt privātos investorus un uzlabot spēju veidošanu un tehnisko palīdzību.

Labāka informācijas plūsma un regulāra tās apmaiņa, kā ierosināts koordinācijas sadaļā, palīdzēs sekmēt lielāku iekļautību, nodrošinot, ka visas dalībvalstis un to attīstības dalībnieki ir informēti par investīciju iespējām un ka tiek izmantota visefektīvākā instrumentu un dalībnieku kombinācija nolūkā panākt lielāku ietekmi uz vietas.

Iekļaujošu diskusiju nodrošināšana visos līmeņos

Visas ieinteresētās personas — un it īpaši Komisija, dalībvalstu attīstības pārstāvji, Eiropas daudzpusējās un divpusējās finanšu iestādes un attīstības sadarbības organizācijas — regulāri izsvērs progresu, kas panākts, uzlabojot Eiropas finanšu arhitektūru attīstībai. Tas nodrošinās lielāku iekļautību, pulcējot kopā ar Komisiju visu dalībvalstu attīstības pārstāvjus, Eiropas daudzpusējās un divpusējās finanšu iestādes un attīstības sadarbības organizācijas.

Papildus augsta līmeņa izsvēršanai un vadības diskusijām ir jānostiprina iekļaujoša koordinācija tehniskā līmenī par horizontāliem jautājumiem.

Celvedis

Komisija:

- nodrošinās, ka ar Eiropas finanšu arhitektūru attīstībai saistītie stratēģiskie aspekti tiek apspriesti ES attīstības ģenerāldirektoru sanāksmēs, kas ir iekļaujošs forums³⁵, tik bieži, cik nepieciešams, un vismaz reizi gadā, un ka arī tehniskie jautājumi tiek apspriesti iekļaujošās tehniskajās sanāksmēs (piem., EFIA+ finansējuma³⁶ pieteikuma veidlapu vienkāršošana, sadarbības kārtība, līdzfinansējums, saskaņotas

³⁵ Šajā forumā ir ģenerāldirektātu vadītāji, kas visās dalībvalstīs atbild par attīstību, kā arī attiecīgie Komisijas Starptautisko partnerību, Kaimiņattiecību politikas un paplašināšanās sarunu, Eiropas Civilās aizsardzības un humānās palīdzības operāciju ģenerāldirektora vadītāji un Eiropas Ārējās darbības dienesta ģenerālsekretārs. Paplašinātajā Eiropas komandas formātā šajā forumā ir arī augstākā līmeņa vadība no dalībvalstu attīstības aģentūrām un finanšu iestādēm, kā arī EIB un ERAB.

³⁶ Vienkāršotiem finansējuma veidiem arī būtu jāatbilst pareizas finanšu pārvaldības principam, it īpaši ekonomijas, efektivitātes un dubultā finansējuma nepieļaušanas principam.

stratēģijas, savstarpējās palātvības un atzīšanas procedūras, vides, sociālie un pārvaldības jautājumi).

2021. gada progresu ziņojums

Komisijas dienesti ir:

- 5. oktobra sanāsmē ar ES attīstības ģenerāldirektorātu vadītājiem apsprieduši izmaiņas, kas nepieciešamas, lai pārveidotu un uzlabotu Eiropas finanšu arhitektūru attīstībai;
- 2021. gada 9. decembrī sarīkojuši tehnisku sesiju ar partneru finanšu iestādēm, citstarp koncentrējoties uz pieteikšanās procesu EFIA+ garantijai.

Pastiprināts atbalsts pīlāra novērtējumiem

Komisija augstu novērtē iespēju visām Eiropas finanšu iestādēm pildīt savu uzdevumu finanšu arhitektūrā attīstībai. Ir jāņem vērā, ka pīlāra novērtējums nav priekšnoteikums dalībai kopīgās investīcijās (piem., EKI) un, kā minēts iepriekš, Komisija izpētīs iespēju nodrošināt stimulus nolūkā piešķirt privilēģijas kopīgiem priekšlikumiem ar Eiropas struktūrām, kam nav veikts pīlāra novērtējums (ja vien vadošajai struktūrai ir veikts pīlāra novērtējums).

Celvedis

Komisija:

- turpinās palīdzēt un sniegt metodiskas konsultācijas Eiropas finanšu iestādēm, kurās tiek veikts pīlāra novērtējums.

2021. gada progresu ziņojums

Komisija ir:

- sniegusi metodiskus ieteikumus septiņām Eiropas AFI, kurām tiek veikti papildu pīlāra novērtējumi, un divām jaunām pretendētēm AFI, arī rīkojot īpašas informatīvas sanāksmes un atbilstības pārbaudes jaunajām pretendētēm.

2.2.5 Pasākumi ES redzamības un ietekmes veicināšanai

Šajā sadaļā ir izklāstītas papildu darbības, kuru mērķis ir stiprināt komunikāciju un vispārējo ES redzamību, papildus tām, kas jau minētas sadaļā, kura veltīta *NDICI* – “Eiropa pasaulē” un citiem stratēģiskajiem dokumentiem.

Komunikācijas centienu stiprināšana, īstenojot Eiropas komandas pieeju

Lai veicinātu ES un dalībvalstu attīstības darbību redzamību gan pasaules, gan vietējā mērogā un nodrošinātu, ka Eiropa tiek uzskatīta par starptautiski ietekmīgu dalībnieci, kas atbilst tās finansiālās intervences nozīmei, ir svarīgi, lai Eiropas finanšu arhitektūras attīstībai dalībnieki apvienotu spēkus savos komunikācijas centienos.

Līdz ar jaunu līdzekļu devēju parādīšanos ir svarīgi spēt precīzi parādīt Eiropas atbalsta apjomu partnervalstīm. Lai efektīvi komunicētu par ES un tās dalībvalstu kopējo piesaistīto atbalstu, būs jānovērš salīdzināmu datu trūkums dalībvalstīs un Eiropas finanšu iestādēs.

Eiropas komandas pieeja būs ES stratēģiskās komunikācijas un publiskās diplomātijas centienu galvenā daļa gan starptautiskā, gan valstu un reģionālā līmenī. Šajā ziņā EKI var sniegt noderīgu un pamanāmu iespēju komunikācijas centienu strukturēšanai. Kaimiņvalstu un Rietumbalkānu reģiona kontekstā vēstījums būs vērsts uz ekonomikas un investīciju plāniem kā galvenajiem instrumentiem, kas īstenojami saskaņā ar Eiropas komandas pieeju.

Ceļvedis

Komisija sadarbībā ar AP/PV:

- izpētīs iespēju kopā ar dalībvalstīm un AFI izstrādāt kopīgu sistēmu ikgadējai ziņošanai par ES un dalībvalstu attīstības finansēšanas operācijām visā pasaulē nolūkā sniegt apkopotus, konsolidētus un salīdzināmus ES un dalībvalstu attīstības finansēšanas rādītājus un sasniegumus stratēģiskās komunikācijas prioritāšu atbalstam;
- sagatavos valsts stratēģiskās komunikācijas plānus partnervalstīs, apvienojot stratēģiskās komunikācijas un publiskās diplomātijas aktivitātes nolūkā izveidot ilgtermiņa tīklu, lai demonstrētu ES vērtības un principus, kā arī Eiropas iesaistes mērogu un tvērumu vietējai auditorijai;
- sniegs turpmākas komunikācijas norādes un komunikācijas materiālus ES delegācijām, dalībvalstīm un Eiropas finanšu iestādēm par Eiropas komandas pieeju, kurus var izmantot to komunikācijas aktivitātēs (piem., ES un dalībvalstu veiksmes stāsti, kuros izmantota Eiropas komandas pieeja, parādot to, kādēļ mēs rīkojamies un par ko mēs iestājamies (vietējā perspektīva, kopīgās vērtības, uz cilvēku vērsta pieeja));
- koordinēs ar iesaistītajām ES finanšu iestādēm un dalībvalstīm paziņojumus par jaunām operācijām, kurās tiek īstenota Eiropas komandas pieeja, publicējot tos ziņās (paziņojumi preseī vai sociālo mediju kanāli) un pēc iespējas kopīgi piedaloties to operāciju parakstīšanas ceremonijās, kas iekļautas portfeļos, uz kuriem attiecas EFIA+ garantija;
- izveidos skaidru klātbūtni tīmeklī par visiem ES finansētajiem projektiem, izmantojot apvienoto finansējumu, budžeta garantijas un tehnisko palīdzību.

2021. gada progresu ziņojums

Komisija sadarbībā ar AP/PV ir:

- uzlabojusi komunikācijas koordināciju, citstarp:
  - o organizējot augsta līmeņa Komisijas ierēdņu un valsts attīstības banku kopīgu misiju uz Togo 2021. gada novembrī,
  - o publicējot paziņojumus par Eiropas komandas iniciatīvām, klātesot ES un visu iesaistīto dalībvalstu pārstāvjiem (piem., EKI par vakcīnu ražošanu, investīcijām jaunos uzņēmumos Āfrikā, zaļo EKI sadarbībā ar Dienvidaustrumāziju un Eiropas komandas Vispārējo demokrātijas iniciatīvu),
  - o sarīkojot parakstīšanas ceremonijas, klātesot ES, dalībvalstu un finanšu iestāžu pārstāvjiem (piem., Ūdens un dabas resursu pārvaldības mehānisms plūdu novēršanai Djenbjenfu pilsētā Vjetnamā);
- sniegusi norādījumus un veidnes ES delegācijām par stratēģisko komunikāciju un publisko diplomātiju nolūkā atbalstīt to stratēģisko plānu izstrādi;
  - o pārskatījusi visu savu tīmekļa ainu par attīstības sadarbību nolūkā nodrošināt Eiropas komandas pieejas un EKI ietekmes pilnīgu atspoguļošanu ārējā tīmekļa vietnē.

3. NOBEIGUMS

Lai nodrošinātu Eiropas finanšu arhitektūras attīstībai uzlabošanu un vēlamu ietekmi gan ES, gan tās partneriem, ir nepieciešama ātra, koordinēta un vērienīga rīcība.

Eiropas komandas reakcija uz Covid-19 krīzi ir parādījusi, ka ES, tās dalībvalstis un to finanšu iestādes ir spēcīgākas, ja tās strādā kopā un cenšas sasniegt kopīgus mērķus. Finanšu arhitektūrai ir jābalstās šajā pieejā nolūkā nodrošināt, ka finanšu partneri un attiecīgās ieinteresētās personas savlaicīgi apmainās ar informāciju un strādā kopā, sākot no tehniskās palīdzības sniegšanas līdz projekta izstrādei, iepriekšējai novērtēšanai un izvērtējumam, pamatojoties uz savām attiecīgajām speciālajām zināšanām par valsti, nozari vai finansēm. To darbībā ir jāievēro kopīgi mērķi, īstenojot stingru ES politisko vadību. Tas nodrošinās arī ES kā nozīmīgas starptautiskās partneres redzamību un atpazīstamību.

Lai optimizētu Eiropas finanšu arhitektūru attīstībai, uzlabotu sadarbību, palielinātu ietekmi un nodrošinātu, ka ES tiek pienācīgi atzīta par būtisku globālu dalībnieci, izšķiroša nozīme ir visu iesaistīto partneru aktīvai līdzdalībai un centieniem. Komisija un AP/PV ir gatavi uzņemties centrālo lomu šajos centienos ciešā partnerībā ar visām Eiropas ieinteresētajām personām un jau ir sākuši īstenot ierosinātās darbības uzlabojumu īstenošanas nolūkā.

Pielikums. Eiropas finanšu arhitektūras attīstībai dalībnieki

Dalībvalstis	VAB	AFI	Attīstības aģentūra
Austrija	<i>AWS</i>	<i>OeEB</i>	<i>ADA</i>
Beļģija		<i>BIO</i>	<i>Enabel</i>
Bulgārija			Starptautisko attiecību ģenerāldirektorāts, ĀM
Horvātija			Ekonomikas un attīstības sadarbības ģenerāldirektorāts, Ārlietu un Eiropas lietu ministrija
Kipra			ĀM
Čehija		Valsts attīstības banka (VAB)	<i>CzechAid</i>
Dānija		<i>IFU</i>	<i>Danida</i> , ĀM
		(<i>NDF</i>) Ziemeļvalstu Attīstības fonds	
		(<i>NIB</i>) Ziemeļvalstu Investīciju banka	
Igaunija		<i>NIB</i>	ĀM
Somija		<i>Finnfund</i>	Somijas ĀM
		<i>NDF</i>	
		<i>NIB</i>	
Francija	<i>AFD</i>	<i>Proparco</i>	<i>AFD</i>
			<i>Expertise France</i> , ĀM
Vācija	<i>KfW</i>	<i>DEG</i>	<i>GIZ</i>
Grieķija			<i>Hellenic Aid</i> — Starptautiskās attīstības sadarbības ģenerāldirektorāts, ĀM
Ungārija		<i>EXIM Hungary</i>	<i>MFAT</i> <i>Hungary Helps Agency</i> , koordinē premjerministrs
Īrija			<i>IrishAid</i> , ĀM departaments
Itālija	<i>CDP</i>	<i>SIMEST</i>	<i>AICS</i> Itālijas ĀM
Latvija		<i>NIB</i>	ĀM
Lietuva		<i>NIB</i>	<i>CPMA</i>
Luksemburga			<i>LuxDev</i>
Malta			Ārlietu un Eiropas lietu ministrija
Nīderlande		<i>FMO</i>	<i>SNV</i> Nīderlandes ĀM
			<i>PolishAid</i> — Attīstības sadarbības departaments, ĀM
Polija			
Portugāle		<i>SOFID</i>	<i>Camões</i>
Rumānija			<i>RoAid</i>
Slovākija		<i>EXIMBANKA SR</i>	<i>SAIDC</i> — <i>SlovakAid</i>
Slovēnija			Attīstības sadarbības un humānās palīdzības departaments, ĀM
Spānija		<i>COFIDES</i>	<i>AE CID</i>
			<i>FIIAPP</i>
Zviedrija		<i>Swedfund</i>	<i>SIDA</i>
		<i>NDF</i>	
		<i>NIB</i>	

Trešās valstis

Norvēģija		<i>NIB</i> <i>Norfund</i>	<i>NORAD</i>
Šveice		<i>SIFEM</i>	<i>SDC</i>
Apvienotā Karaliste		<i>CDC</i>	<i>DFID (FCDO)</i> Britu padome

Pastiprinātās partnerības dalībnieki
EAFI Asociācijas dalībnieki
Praktiķu sadarbības tīkla dalībnieki

Daudzpusējās attīstības bankas: Eiropas Investīciju banka (EIB), Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības banka (ERAB)

Globālās/reģionālās/starptautiskās bankas: Pasaules Bankas grupa (PBG), Āfrikas Attīstības banka (*AfDB*), Āzijas Attīstības banka (*ADB*), Amerikas Attīstības banka (*IDB*) utt.

